

Laguneringsbekken Sint-Kornelisstraat Sint-Gillis-Waas

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2018D135
Landschappelijk booronderzoek – 2018D136

Eke
2018

Colofon

Opdrachtgever: Havenbedrijf Antwerpen NV voor publiek recht

Titel: Laguneringsbekken Sint-Kornelisstraat
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen 2018D135/136

Status: definitief

Datum: 18 mei 2018

Auteur: D. Demey

Projectbegeleiding: N. Baeyens

Kaartvervaardiging: N. Baeyens

Terreinwerk: D. Demey en P. Pincé

Projectcode: 2018D135 – 2018D136

Raaproject: ANHA05

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2018

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tijdens het bureauonderzoek werden de noodzakelijke landschappelijke, archeologische en historische data geraadpleegd. Bij het daaropvolgend landschappelijk booronderzoek is bijkomend relevante landschappelijke data verzameld. Op basis van deze gegevens kon een uitspraak gedaan worden over de aan-/afwezigheid van archeologisch erfgoed. Er kon een archeologische verwachting opgesteld worden en de afweging voor de noodzaak tot verder vooronderzoek leverde een voldoende gefundeerde conclusie op.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Binnen het plangebied zijn nog geen archeologische sites bekend maar ze kunnen er wel voorkomen. De kreekzanden die er aan de oppervlakte voorkomen zijn hiervoor minder interessant. De meest waardevolle resten kunnen voorkomen op grotere diepte binnen deel van het plangebied.

In het bureauonderzoek is gemotiveerd dat er sprake kan zijn van een zgn. gradiëntsituatie tijdens het Mesolithicum. Hierdoor kan de ruime locatie aantrekkelijk zijn geweest voor tijdelijke bewoning. Het landschappelijk booronderzoek wees vervolgens uit dat in de zuidhoek van het plangebied effectief nog diepteniveaus bewaard blijven die relevant zijn voor deze periode. Hier is een intacte paleosol vastgesteld op 1,64 m +TAW onder een dunne veenrest en 90 cm kreekzand. Ondanks veenwinning en daaropvolgende kreekerosie lijkt een dekzandkop hier nog gedeeltelijk gaaf bewaard.

De veenontginning impliceert een lage verwachting ten aanzien van in situ resten uit de perioden Neolithicum-Metaaltijden-Romeinse Tijd-Vroege Middeleeuwen.

Het estuarium dat zich tijdens de Late Middeleeuwen en vroege Nieuwe tijd ontwikkelde, zal weinig aantrekkelijk zijn geweest voor bewoning. De kans op het voorkomen van wrakresten in geul-beddingsedimenten valt niet in te schatten. Eventuele resten van oeverinfrastructuur of drainage vormen zgn. off-site fenomenen maar kunnen onder de teelaarde wel zijn bewaard. Aangenomen kan dat in beide gevallen sprake is van beperkte kenniswinst.

Ook na de finale bedijking van 1653 blijft het plangebied laaggelegen en nat waardoor ook bewoningsporen uit de jongere Nieuwe Tijd en Nieuwste Tijd weinig waarschijnlijk zijn. Opnieuw dient enkel rekening gehouden met materiële resten van landgebruik met beperkt potentieel tot betekenisvolle kenniswinst.

1.3 Impactbepaling

De aard van de geplande werken impliceert geen impact op de (mogelijk) aanwezige archeologische resten. Ten behoeve van sliblagunering is voorzien in de aanleg van een driedelige lagune met omgevende taluds en een flankerende afwateringsgracht. De inrichting voorziet in graafwerken en grondverzet.

Meest kwetsbaar zijn eventuele resten uit de Steentijden die in de zuidhoek en eventueel langs de zuidoostelijke rand van het plangebied kunnen voorkomen. Met het landschappelijk booronderzoek is hiervoor 1,64 m +TAW als referentiediepte geregistreerd. Geen enkele geplande ingrepen reikt binnen de kwetsbare zone tot deze diepte: er is geen interferentie met de inrichtingsplannen. Een buffer van minstens 30 tot meer dan 40 cm wordt gerespecteerd.

Verder archeologisch onderzoek is in het kader van deze werken dan ook niet noodzakelijk.

2 Programma van maatregelen

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de meldingsplicht die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.